

Městská knihovna Loštice – rozbor činnosti za rok 2020

Městská knihovna Loštice zajišťuje pro obyvatele města pravidelné služby v oblasti půjčování knih a časopisů, informační služby ze všech oblastí dostupných prostřednictvím literatury a internetu. Pro místní knihovny střediska (Moravičany, Palonín, Pavlov) zajišťuje činnost v rámci uzavřených smluv mezi Městským úřadem Loštice a jednotlivými obecními úřady o zabezpečování knihovnických a informačních služeb. Tahle činnost pro místní knihovny znamená provést nákup nových knih, jejich technické zpracování, rozesílání výměnných souborů, metodickou pomoc knihovníkům, revize knižního fondu, opravy a odpisy knižního fondu a ostatní práce dle potřeby. Nový knihovnický systém Verbis a webový katalog Portaro podporuje nové trendy a technologie a umožňuje rychlé, jednoduché a komplexní vyhledávání.

1. Služby čtenářům

Loštice:

Půjčovní doba pro čtenáře byla v MěK Loštice třikrát týdně v rozsahu 20 hodin s možností přístupu na internet v půjčovní dny pondělí, středa a pátek do 18.00 hod., ale bohužel byla několikrát omezena vládními opatřeními. V průběhu roku bylo několik týdnů zavřeno a někdy bylo provozováno jen výdejní okénko.

Tato protiepidemická opatření měla vliv nejenom na počet čtenářů, ale i na množství výpůjček. Došlo tak ke značnému poklesu, který bude bohužel asi příští rok pokračovat vzhledem k úmrtí několika dobrých a pravidelných čtenářů.

Výpůjčky 2020	Loštice celkem	24087
	z toho naučná dospělá	858
	beletrie	18253
	naučná děti	283
	beletrie děti	1660
	časopisy	3033

Návštěvníci knihovny:

Celkový počet návštěvníků v knihovně byl 5768. Došlo k poklesu fyzických návštěv půjčoven a studoven, ale díky půjčování předem objednaných knih výdejním okénkem se zvýšil počet návštěvníků on-line služeb.

Vzhledem k uzavření knihovny i škol se neuskutečnila většina plánovaných akcí, došlo tedy i k úbytku v návštěvnících akcí kulturních.

Ty probíhají hlavně ve spolupráci s mateřskou školou a prvním stupněm základní školy. Jejich zaměření je po dohodě s vyučujícími.

Internetové připojení využívají v knihovně jen ti návštěvníci, kteří potřebují něco vytisknout nebo jim v dané chvíli nefunguje jejich PC.

Výpůjční činnost v místních knihovnách střediska:

	Moravičany	Palonín	Pavlov
výpůjčky	6720	997	444
čtenáři	145	15	18
návštěvníci	1181	151	173

Knihovna v Moravičanech vykázala mírný pokles v počtu registrovaných čtenářů a to dětských i dospělých a tím i nižší počet výpůjček. I zde se projevila vládní nařízení a tak proběhlo jen 7 kulturních akcí s celkovým počtem 90 návštěvníků a i tím došlo k poklesu celkové návštěvnosti knihovny.

Obecní úřad opět vyčlenil na nákup nové literatury velkou částku peněžních prostředků, proto bylo do fondu knihovny uloženo celkem 234 svazků literatury. Z toho bylo 56 darem. Paní knihovnice se snažila pro své čtenáře sehnat žádané tituly i díky výměnným cirkulačním souborům a MVS.

V knihovně v Paloníně mírně klesl počet registrovaných čtenářů, ale výpůjčky a návštěvnost zaznamenaly nárůst. Finanční prostředky na nákup literatury byly značně navýšeny a tak bylo zakoupeno o 34 svazků literatury více než v roce 2019 a zapsány byly i 2 svazky literatury obdržené darem.

Místní knihovna v Pavlově má letos o jednoho dospělého čtenáře víc, ale i přesto v počtu výpůjček i návštěvníků nastal mírný pokles. V této knihovně zůstaly finanční prostředky na nákup nové literatury stejné jako v minulém roce a proto byl zakoupen téměř stejný počet svazků jako v roce 2019. Ve výměnných souborech byly do této knihovny dodávány především svazky novější literatury, pořízené za peníze z kraje.

2. Kulturní akce

Tyto akce proběhly v Městské knihovně v Lošticích a v Místní knihovně v Moravičanech.

Městská knihovna Loštice

Akce probíhají ve spolupráci se základní školou a mateřskou školou. Zaměření je připravováno podle požadavků učitelů a podle věku dětí.

V minulém roce vzhledem k pandemii proběhlo celkem jen 7 akcí, kterých se zúčastnilo 138 návštěvníků.

Besedy na téma Jaro, Velikonoce pro MŠ Loštice
Lekce informativní výchovy pro 1. a 2. třídy ZŠ
Pasování na čtenáře

Místní knihovna Moravičany

Celkem proběhlo také pouze 7 akcí za účasti 90 návštěvníků.

Celoroční soutěž -Za přečtenou knihu korálka
Soutěž Co pokazil skřítek Šklíba a Synonyma
Kvízy Co víš o knihovně a Co nastražíš do pastičky
Odpoledne deskových her

3. Budování a evidence knihovních fondů

Městská knihovna Loštice zajišťuje nákup a technické zpracování pro knihovny Loštice, Moravičany, Palonín a Pavlov a dále zajišťuje nákup výměnného fondu za peníze z Olomouckého kraje. Finanční prostředky na nákup knih a časopisů jsou uloženy na účtech jednotlivých obecních úřadů, které potom faktury za nákup literatury proplácejí. Knihovníci MK Moravičany a MK Palonín si knihy nakupují sami podle požadavků svých čtenářů a sami si pak doklad o nákupu dají na svůj obecní úřad k proplacení. Pro MK Pavlov, vzhledem k omezeným financím, vybírám knihy od levných dodavatelů.

Přehled nákupu knihovních fondů v roce 2020:

(hodnota knih je uvedena bez odečtu rabatu)

MěK Loštice – nákup za finanční prostředky MěÚ Loštice

Nákup knih	310 sv.	Kč 86.431,-
Knihy darem	13 sv.	Kč 2.390,-
Časopisy	12 titulů	Kč 8.929,-

Výměnný fond – nákup za finanční prostředky Olomouckého kraje

Nákup knih	158 sv.	Kč 52.353,-
------------	---------	-------------

MK Moravičany – nákup za finanční prostředky OÚ Moravičany

Nákup knih	178 sv.	Kč 48.326,-
Knihy darem	56 sv.	Kč 12.312,-

MK Palonín – nákup za finanční prostředky OÚ Palonín

Nákup knih	87 sv.	Kč 10.000,-
Knihy darem	2 sv.	Kč 398,-

MK Pavlov – nákup za finanční prostředky OÚ Pavlov

Nákup knih	64 sv.	Kč 7.988,-
------------	--------	------------

Technické zpracování nakoupených svazků, které provádí knihovnice MěK Loštice, zahrnuje orazítkování knih, uložení do počítače, lepení a snímání čárových kódů, štítkování a balení do fólie, tisk knižních lístků, tisk přírůstkových seznamů, zápisy na kartu pohybu knižního fondu. Knihovníci jednotlivých místních knihoven si sami zajišťují odvoz zpracovaných knih a předání faktury k proplacení na příslušném obecním úřadě. V případě, že si knihovníci sami nakoupí nové knihy, tak je dopraví do městské knihovny a po zpracování si je zase vyzvednou. Všechny práce související s pobočkami jsou hrazeny z příspěvku Olomouckého kraje na regionální funkci knihoven. V roce 2020 činil tento příspěvek Kč 77.600,-. Část tohoto příspěvku se proplatí Městu Loštice z MK TGM Šumperk oproti vystaveným fakturám za regionální práce. Z druhé části se financuje nákup nových knih do výměnného fondu pro místní knihovny.

4. Odpisy knižního fondu

MěK Loštice – celkem bylo odepsáno 383 svazků zastaralé a opotřebované literatury.

Výměnný fond – v minulém roce nebyl vyřazen žádný svazek.

MK Moravičany – dle návrhu knihovnice MK Moravičany byla provedena aktualizace fondu před revizí a po ní bylo vyřazeno dalších 73 svazků. Celkem tedy bylo na základě přivezených knižních lístků vyřazeno 173 svazků zastaralé a opotřebované literatury.

MK Palonín – v minulém roce nedošlo k žádnému vyřazování.

MK Pavlov – protože v knihovně jsou evidovány pouze novější svazky, nebyla žádná kniha vyřazena.

Všechny vyřazené svazky byly odstraněny z počítačové databáze, vyjmuty knižní lístky z evidence a vyškrtány z přírůstkových seznamů, byl vyhotoven úbytkový seznam a upraven stav na kartě knižního fondu.

5. Cirkulační soubory

Jsou to soubory knih, které jsou na základě dodacího listu rozesílány mezi knihovnami, aby i v MK střediska měli čtenáři k dispozici více novější literatury. Knihy do souborů jsou vybírány z fondu Městské knihovny Loštice a ze svazků zakoupených z finančních prostředků Olomouckého kraje.

Tato výměna knih mezi knihovnami je smluvně zakotvena mezi jednotlivými obcemi v rámci knihovnických služeb. Jednotlivé soubory jsou na základě dodacích listů rozesílány do knihoven na dobu jednoho roku. Potom se vracejí zpět do Loštic, kde buď zůstávají, nebo jsou zasílány do další knihovny. Cirkulace je prováděna na počítači a následně jsou tyto soubory zapsány na kartách pohybu knižního fondu jednotlivých knihoven.

V roce 2020 bylo z Městské knihovny Loštice zasláno do místních knihoven 27 souborů knih a počet svazků byl 598. Vráceno do Loštic bylo 19 souborů s celkovým počtem 437 svazků. Byla provedena cirkulace na počítači, poškozené svazky byly opraveny a vše bylo zapsáno na kartách pohybu knižního fondu.

6. Revize knižního fondu

Středisková knihovna je na základě knihovnického zákona povinna pravidelně provádět revize knižního fondu ve vlastní knihovně i v knihovnách svého střediska.

V loňském roce byla provedena revize knižního fondu v Místní knihovně Moravičany. Před zahájením revize bylo nutno zkontrolovat stav knižního fondu v PC se stavem na bílé kartě knihovny. Vlastní revize byla provedena načtením čárových kódů do revizního modulu knihovního systému Verbis. Celkem bylo zrevidováno 4099 svazků, chyběly pouze 2 svazky, které chyběly již při minulé revizi. Byly proto i s dalšími 71 opotřebovanými a zastaralými odepsány. Stav na kartě knižního pohybu byl upraven – souhlasí se stavem v počítači. Protokolem o revizi knižního fondu byla revize uzavřena.

7. Meziknihovní výpůjční služba

Tato služba zahrnuje vyřizování požadavků čtenářů po knihách, které nejsou ve vlastním fondu knihovny a jsou proto vyžadovány z jiných knihoven. Především se jedná o studenty, kteří potřebují odbornou literaturu ke svému studiu, ale i o beletrii, o kterou mají čtenáři zájem.

Městská knihovna Loštice nejvíc spolupracuje s Vědeckou knihovnou v Olomouci a místními knihovnami loštického střediska.

V minulém roce bylo požadavků jiným knihovnám zaevidováno 41.

Požadavků z jiných knihoven bylo 84. Všechny požadavky byly vyřízeny kladně.

Knihovnice MK Moravičany využívala tuto službu z městských knihoven Loštice, Mohelnice, Úsov a Zábřeh a celkem si pro svoje čtenáře vypůjčila 341 svazků.

Od zavedení poplatku ve Vědecké knihovně Olomouc za zaslání každé zásilky, došlo k výraznému snížení požadované literatury.

8. Internet

Internet je k dispozici v knihovně v jejích půjčovních hodinách. V Paloníně a Pavlově nebyl zaevidovaný ani jeden návštěvník využívající těchto služeb.

Internet je dnes běžnou součástí každé domácnosti, a proto je jeho služeb v našich knihovnách využíváno jen zřídka.

9. Metodická činnost

Středisková knihovna Loštice řídí místní knihovny pouze metodicky. O všech ostatních otázkách v provozu knihovny rozhoduje příslušný obecní úřad. Středisková funkce je specifikována v jednotlivých smlouvách mezi MěÚ Loštice a příslušnými obecními úřady. Týká se nákupu a zpracování knih, výměnných souborů, revizí knižního fondu, odpisů opotřebované literatury, metodické pomoci atd. Knihovníci střediska v průběhu celého roku úzce se střediskovou knihovnou spolupracují. Vzniklé problémy jsou okamžitě řešeny buď telefonicky, nebo vlastní návštěvou knihovny. Přitom si vyzvedávají výměnné soubory, přivážejí soubory určené k vrácení. Ke zpracování přivážejí nově zakoupenou literaturu a po zpracování si ji sami odvázejí.